

Số: 99 /TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2025

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết 04 vụ án hành chính theo thủ tục giám đốc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tối cao nhận thấy việc giải quyết vụ án hành chính về “*Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý Nhà nước về đất đai*” giữa người khởi kiện là bà Lâm Tiên M, bà Lâm Tiên Q, bà Lâm Tiên U, bà Võ Thị Thanh C với Ủy ban nhân dân quận B, thành phố T của Tòa án nhân dân thành phố T có vi phạm nghiêm trọng cần thông báo rút kinh nghiệm, cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN

Ngày 31/12/2020, Ủy ban nhân dân quận B, thành phố T ban hành 04 Thông báo thu hồi đất đối với bà Lâm Tiên M, bà Lâm Tiên Q; bà Lâm Tiên U; bà Võ Thị Thanh C để thực hiện dự án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư Khu đô thị tái định cư C1, phường L, quận B, thành phố T, cụ thể như sau:

- Thông báo thu hồi đất số 2742/TB-UBND có nội dung thông báo thu hồi đất của bà Lâm Tiên M; diện tích đất dự kiến thu hồi là 512,7m², thuộc thửa đất số 4, 71 (tạm), 330, 331 (gốc); tờ bản đồ số 14 (tạm), 17 (gốc) tại phường L, quận B, thành phố T; loại đất ODT (300m²) + CLN (212,7m²); thời gian điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm; dự kiến kế hoạch di chuyển, bố trí tái định cư.

- Thông báo thu hồi đất số 2743/TB-UBND có nội dung thông báo thu hồi đất của bà Lâm Tiên Q; diện tích đất dự kiến thu hồi là 501,6m², thuộc thửa đất số 6, 73 (tạm); 326, 327 (gốc); tờ bản đồ số 14 (tạm), 17 (gốc) tại phường L, quận B, thành phố T; loại đất ODT (300m²) + CLN (201,6m²); thời gian điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm; dự kiến kế hoạch di chuyển, bố trí tái định cư.

- Thông báo thu hồi đất số 2744/TB-UBND có nội dung thông báo thu hồi đất của bà Lâm Tiên U; diện tích đất dự kiến thu hồi 453,8m², thuộc thửa số 7; 74 (tạm), 194, 325 (gốc), tờ bản đồ số 14 (tạm), tại phường L, quận B, thành phố T; loại đất sử dụng ODT (297,5m²) và CLN (156,3m²); thời gian điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm; dự kiến kế hoạch di chuyển, bố trí tái định cư.

- Thông báo thu hồi đất số 2745/TB-UBND có nội dung thông báo thu hồi đất của bà Võ Thị Thanh C; diện tích đất dự kiến thu hồi 507,6m², thuộc thửa đất số 4, 72 (tạm); 328, 329 (gốc); tờ bản đồ số 14 (tạm), 17 (gốc) tại phường L, quận B, thành phố T; loại đất đang sử dụng: ODT (300m²) + CLN (207,6m²); thời gian điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm; dự kiến kế hoạch di chuyển, bố trí tái định cư.

Ngày 28/01/2021, bà M, bà Q, bà U, bà C nhận được các thông báo nêu trên.

Sau đó, bà M, bà Q, bà U, bà C lần lượt khởi kiện Thông báo thu hồi đất số 2742/TB-UBND; Thông báo thu hồi đất số 2743/TB-UBND; Thông báo thu hồi đất số 2744/TB-UBND; Thông báo thu hồi đất số 2745/TB-UBND ngày 31/12/2020 của Ủy ban nhân dân quận B vì cho rằng các Thông báo này vi phạm quy định Điều 58, Điều 69 Luật Đất đai năm 2013; Điều 54 Luật Đầu tư năm 2005 và Luật Đấu thầu năm 2013.

Tòa án nhân dân thành phố T nhận đơn khởi kiện của bà M, bà Q, bà U, bà C và thụ lý, giải quyết 04 vụ án hành chính.

II. QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT CỦA TÒA ÁN

1. Bản án hành chính sơ thẩm số 34/2022/HC-ST; Bản án hành chính sơ thẩm số 36/2022/HC-ST; Bản án hành chính sơ thẩm số 35/2022/HC-ST; Bản án hành chính sơ thẩm số 37/2022/HC-ST ngày 30/9/2022 của Tòa án nhân dân thành phố T quyết định (tóm tắt):

- *Bác yêu cầu khởi kiện của bà M, bà Q, bà U, bà C.*
- *Kiến nghị với Ủy ban nhân dân quận B khi lập phương án bồi thường, giải phóng mặt bằng, hỗ trợ tái định cư cần nhắc đảm bảo hài hòa giữa lợi ích của người có đất bị thu hồi, Nhà nước và doanh nghiệp.*

Ngày 07/10/2022, bà M, bà Q, bà U, bà C kháng cáo các bản án hành chính sơ thẩm nêu trên.

2. Bản án hành chính phúc thẩm số 942/2023/HC-PT ngày 27/10/2023; Bản án hành chính phúc thẩm số 1028/2023/HC-PT ngày 30/11/2023; Bản án phúc thẩm số 1029/2023/HC-PT ngày 30/11/2023; Bản án hành chính phúc thẩm số 941/2023/HC-PT ngày 27/10/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố H quyết định (tóm tắt):

Căn cứ khoản 4 Điều 241 của Luật Tổ tụng hành chính.

Hủy toàn bộ 04 Bản án hành chính sơ của Tòa án nhân dân thành phố T và đình chỉ giải quyết vụ án.

Ngày 03/01/2024, bà M, bà Q, bà C, bà U có đơn đề nghị giám đốc thẩm đối với các bản án hành chính phúc thẩm nêu trên.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao ban hành Thông báo số 97/TB-VKS-HC; 98/TB-VKS-HC; 100/TB-VKS-HC ngày 08/4/2025; 101/TB-VKS-HC ngày 10/4/2025 về việc không kháng nghị giám đốc thẩm đối với các bản án hành chính phúc thẩm nêu trên.

III. VẤN ĐỀ CẦN RÚT KINH NGHIỆM

Căn cứ quy định khoản 1, khoản 4 Điều 67; Điều 69 Luật Đất đai năm 2013; khoản 1, khoản 2 Điều 17 Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai năm 2013 thì các Thông báo thu hồi đất số 2742/TB-UBND; 2743/TB-UBND; 2744/TB-UBND; 2745/TB-UBND ngày 31/12/2020 của Ủy ban nhân dân quận B đối với bà M, bà Q, bà U, bà C chỉ là bước đầu tiên trong trình tự, thủ tục thu hồi đất theo quy định của pháp luật.

Mặc dù nội dung các Thông báo thu hồi đất nêu trên bao gồm thông tin về người có đất bị thu hồi, dự kiến diện tích đất, thửa đất, loại đất bị thu hồi nhưng không phải là quyết định thu hồi đất. Sau khi nhận được thông báo thu hồi đất, bà M, bà Q, bà U, bà C vẫn có đầy đủ quyền quản lý, sử dụng đất, tài sản trên đất theo hiện trạng và có trách nhiệm phối hợp với cơ quan, tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng trong quá trình điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm, xây dựng phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư.

Như vậy, các Thông báo thu hồi đất số 2742/TB-UBND; 2743/TB-UBND; 2744/TB-UBND; 2745/TB-UBND ngày 31/12/2020 của Ủy ban nhân dân quận B chưa có nội dung làm phát sinh, thay đổi, hạn chế, chấm dứt quyền, lợi ích hợp pháp của bà M, bà Q, bà U, bà C hoặc có nội dung làm phát sinh nghĩa vụ, ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của bà M, bà Q, bà U, bà C đối với phần đất, tài sản trên đất dự kiến thu hồi.

Căn cứ khoản 2 Điều 3 Luật Tố tụng hành chính năm 2015: “*Quyết định hành chính bị kiện là quyết định quy định tại khoản 1 Điều này mà quyết định đó làm phát sinh, thay đổi, hạn chế, chấm dứt quyền, lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân hoặc có nội dung làm phát sinh nghĩa vụ, ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân*” thì các Thông báo thu hồi đất số 2742/TB-UBND; 2743/TB-UBND; 2744/TB-UBND; 2745/TB-UBND ngày 31/12/2020 của Ủy ban nhân dân quận B không phải là đối tượng khởi kiện vụ án hành chính.

Căn cứ điểm h khoản 1 Điều 143; điểm a khoản 1 Điều 123 Luật Tố tụng hành chính năm 2015 thì vụ án thuộc trường hợp đình chỉ giải quyết do người khởi kiện không có quyền khởi kiện. Tòa án cấp sơ thẩm thụ lý, giải quyết vụ án là vi

phạm nghiêm trọng tố tụng. Tòa án cấp phúc thẩm tuyên hủy án sơ thẩm và đình chỉ giải quyết vụ án là đúng quy định của pháp luật.

Trên đây là vi phạm của Tòa án nhân dân thành phố T trong việc giải quyết vụ án hành chính nêu trên mà VKSND cấp sơ thẩm, phúc thẩm không phát hiện kịp thời để thực hiện quyền kháng nghị phúc thẩm. Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát, VKSND tối cao thông báo đến VKSND các cấp cùng tham khảo và rút kinh nghiệm khi kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính tương tự.

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để b/c);
- Đ/c Nguyễn Đức Thái - PVT VKSTC (để b/c);
- Văn phòng, Vụ 14, T1, T2, T3 VKSND tối cao (để biết);
- Vụ trưởng Vụ 10 (để b/c);
- VKSND cấp cao 1, 2, 3;
- VKSND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Lưu: VT, V10, HSKS.

TL. VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG
PHÓ VỤ TRƯỞNG
VỤ KIỂM SÁT ÁN HÀNH CHÍNH,
KINH DOANH, THƯƠNG MẠI

Trần Thị Hương Giang